

คติการเก็บศพ

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๒

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองแกว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เอาปัญหานี้ก่อนก็ได้ แล้วเดี๋ยวตอบแก้จิตนะ ไอ้คูจิตนี้ เพราะเราได้รับเอกสารอยู่เหมือนกัน เอาปัญหาก่อน ปัญหามันสะท้อนใจ เพราะปัญหานี้มันเข้ากับพระยสะ ปัญหานะ ปัญหาที่ ๑

ถาม : ๑. พิธีการล้างป่าช้ามีอันใดสงค้อย่างไร?

พิธีการล้างป่าช้านี้ มีอันใดสงค้อย่างไร พระพุทธเจ้านะ บวชแล้วนะ พระพุทธเจ้าออกจากราชวังมา พระพุทธเจ้านะ ต้องไปชวนชวายอยู่อีก ๖ ปี พระพุทธเจ้าทำทุกรกิริยาอยู่ ๖ ปีนะ พระยสะ เห็นไหม พออยู่ในบ้านนะ พระพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมแล้ว กำลังจะออกมาเผยแผ่ศาสนา ได้ปัญจวัคคีย์แล้ว จะมาเอาพระเจ้าพิมพิสาร ก็จะมาเอาชฎิล ๓ ฟัน้องใจ ก็ออกมาเดินจงกรมก่อน

ยสะอยู่ในบ้าน วาสนามาถึงใจ

“ที่นี่เดือดร้อนหนอ ที่นี้วุ่นวายหนอ ที่บ้านเดือดร้อนหนอ”

ก็หนีออกมา หนีออกจากบ้านมา พระพุทธเจ้าเห็นมีบุญญาริการ พระพุทธเจ้าบอก

“ยสะมานี้” เดินจงกรมอยู่นะ “ที่นี่ไม่เดือดร้อน ที่นี้ไม่วุ่นวาย”

ก็เทศน์ให้พระยสะฟัง พระยสะเป็นพระโสดาบัน พ่อแม่มีลูกคนเดียว รวยมาก ก็ตามลูกชายมา พอตามลูกชายมานะ พระพุทธเจ้าก็ใช้ฤทธิ์บังไว้ เพราะพอเทศน์จบปั๊บพระยสะบรรลुพระโสดาบัน

ที่นี้พ่อพ่อกับบังไว้ก่อน คือไม่ให้พ่อกับลูกเห็นกัน แล้วก็เทศน์โปรดพ่อ พอเทศน์โปรด

พอแล้ว พระยสะเป็นพระอรหันต์ขึ้นมาเลย เพราะฟังเทศน์กันทีเดียวกัน แต่บังไว้ไม่ให้เห็นกัน
พอเป็นพระโสดาบัน ลูกชายเป็นพระอรหันต์เลย

พอเป็นพระอรหันต์แล้วก็กลายเป็นฤๅษี ให้เห็นกัน พอเห็นกันแล้วนี่ ก็ชวนกลับบ้านใน
พระยสะบอก “กลับไม่ได้แล้ว เพราะเป็นพระอรหันต์” เพราะจะให้กลับไปครองเรือนใน สมบัติ
มหาศาลเลย

ทีนี้พระก็ถามกันว่า พระยสะนี่ ทำไมฟังเทศน์พระพุทเจ้าแล้ว ตรัสรู้ธรรมเร็วจริง
พระยสะ นี่พอบรรลุธรรมแล้ว ก็มีเพื่อนอีก ๕๔ คนใช่ไหม ก็ได้ข่าว ก็มาเยี่ยมใจ ก็เลยว่ามี พระ
อรหันต์ ๖๑ องค์ใน เพื่อนพระยสะ ๕๔ รวมทั้งพระยสะเป็น ๕๕ ปัญจวัคคีย์อีก ๕ ๖๑ รวม
พระพุทเจ้า แล้วพระพุทเจ้าก็ประชุมเห็นใหม่

“ภิกษุทั้งหลาย เธอพ้นจากบ่วงที่เป็นโลกและบ่วงที่เป็นทิพย์ เธอจงไปอย่าซ้อนทางกัน
เพราะโลกนี้เดือดร้อนนัก ต้องการธรรมะ”

เราเองก็จะไปราชนคร เพื่อไปเฝ้าพระเจ้าพิมพิสาร ไปเฝ้า ชฎิล ๓ พี่น้อง

ทีนี้ พอศาสนาเจริญขึ้นมา พอพระถามใจ ถามพระพุทเจ้าว่า พระยสะนี้ทำไม
พระพุทเจ้าบำเพ็ญทุกรกิริยาถึง ๖ ปี พระยสะฟังเทศน์คนเดียวเป็นพระอรหันต์เลย เป็นบุญ
อะไร พระพุทเจ้าบอกว่า พระยสะนี่ กับเพื่อนอีก ๕๔ คนหรือเพื่อนตั้งแต่สมัยก่อนนะ ก่อนที่
ยังไม่เป็นพระยสะนี่ เขาเป็นภุมมเทวี เขาเจอคนที่ไหน เจอคนตายนะ เห็นใหม่

ประเพณีโลงศพ ประเพณีเก็บศพไว้ญาติ นี่ประเพณีของศาสนาพุทธนะ มาจากพระยสะ
การเก็บศพการล้างป่าช้า ประเพณีของคนจีนชอบล้างป่าช้าเห็นใหม่ มันมาจากนี้ มันมาจากว่า
บุญของพระยสะ พระยสะ ก่อนที่จะมาเกิดเป็นพระยสะนะ อดีตชาติเขาจะ อดีตชาติเขาเคยทำ
ตรงนี้ไง เคยล้างป่าช้า เคยเห็นคนตายนี้เห็นใหม่ พวกประเพณีโลงศพ นี่มันเป็นประเพณีของคน
จีนไง เพราะศาสนาพุทธเข้าไปในประเทศจีนเหมือนกัน

พอศาสนาพุทธเข้าไปในประเทศจีนแล้ว ประเทศจีนก็เป็นประเพณีวัฒนธรรมของคน
จีนมาเห็นใหม่ ร่วมกตัญญู นี่มาจากนี้ทั้งนั้นละ นี่ประเพณีการล้างป่าช้าใน ประเพณีเห็นศพเห็น
ใหม่ แล้วเก็บศพไว้ญาติ เก็บศพต่างๆ นี่ แล้วเราเอามาฉาปนกิจ เราเก็บมาเผาไหม้ บุญเกิดจากตรง

นี้ ตรงนี้มีบุญมาก

คูลีเวลาพระพุทธเจ้า จะไปเผาศพเห็นไหม ถ้าพระองค์ไหน บรรลุเป็นพระอรหันต์ แล้ว
ตายนี้ พระพุทธเจ้าจะไปเผาเองเลย พระพาหิยะ โคนควายขวิดตาย

เรือแตกมา พอเรือแตกมา พอเขาขึ้นฝั่งมา ก็เรือแตกมานี้มีแต่ร่างกายเปลือยเปลามา ก็นั่ง
ใบไม้ พอนั่งใบไม้มาชาวบ้านเขาศรัทธามาก พอชาวบ้านเขาศรัทธามากก็หลงตัวเองไป มันมี
ลาภสักการะ ก็นั่งอยู่อย่างนั้นละ

ทีนี้เพื่อนที่เป็นเทวดามาเตือน เทวดามาเตือนบอก ไม่ใช่ เธอไม่ใช่พระอรหันต์ นี่
พระพุทธเจ้าเกิดแล้ว ให้ไปฟังเทศน์พระพุทธเจ้า ก็ไปฟังเทศน์พระพุทธเจ้าทีเดียว เห็น
พระพุทธเจ้าบิณฑบาตอยู่ ก็ไปขอฟังเทศน์ พระพุทธเจ้าบอกนี่กำลังบิณฑบาตอยู่ นี่ ไม่มีเวลา
ชีวิตนี้มันสั้นนัก ชีวิตนี้มันไม่แน่นอน ขอพระพุทธเจ้าทรงเทศน์เถิด สั้นหรือยาวนี่อยู่ที่เขาจะ
พิจารณาเอง พระพุทธเจ้าเทศน์คำเดียว เป็นพระอรหันต์เลย

พอเป็นพระอรหันต์แล้ว เขาขอบวช ขอบวช พระพุทธเจ้าบอก ก็เธอไม่มีบริวาร ๘ นะ ก็
ต้องไปหาบริวาร ๘ พอไปถึงก็ควายขวิดตายเลย พอควายขวิดตายนี้ พระพุทธเจ้ารู้ว่านี่พระ
อรหันต์ แต่พวกเราก็ก็นั่งร่างกาย จะรู้ไหม ใครพระอรหันต์ไม่พระอรหันต์ พระพุทธเจ้ามา
เป็นประธานเผาศพเองเลยยังไม่ได้บวชพระ แต่ใจเป็นพระแล้วเพราะเป็นพระอรหันต์

ทีนี้พระก็ถามอีก เป็นเพราะเหตุใด ทำไมฟังเทศน์ โอ้อ้อ พวกเรานี้ฟังทุกวัน เป็นพระนี่
ฟังทุกวันนะ ยังไม่รู้เรื่องเลย อันนี้ทำไมฟังเทศน์ทีเดียวแล้วเป็นพระอรหันต์ขึ้นมา มีอยู่ชาติหนึ่ง
เป็นพระอยู่ ๖ องค์ ๗ หรือ ๖ นี่จำไม่แม่น (ตัวเลขเราจะคลาดเคลื่อนตลอด ตัวเลขกับชื่อคนนี่จำ
ไม่ได้) สมัยนั้น นักรบขึ้นไปนั่งภาวนาบนหน้าผาตัด ก็ทำเป็นบันไดขึ้นไป พอทำเป็นบันไดขึ้น
ไป ก็สัญญากันว่า ถ้าใครไม่สำเร็จ ก็ไม่ต้องลง อดตาย พอขึ้นไปเสร็จก็ถีบบันไดลงมา

พอนั่งอยู่ตรงนั้น องค์ที่หนึ่ง เป็นพระอรหันต์ เหาะลงมา องค์ที่สองเป็นพระอรหันต์
เหาะลงมา องค์ที่สาม เป็นพระอนาคามัง? อยู่บนนั้น แล้วที่เหลือภาวนาจนตายหมด แล้วมาเกิด
เป็นพระพาหิยะนี่ นี่เพราะเขาบำเพ็ญตบะกรรมมา แล้วเขาไปไม่ไหว อย่างที่เราภาวนา ภาวนา
กันนี้ ถ้าได้ไม่ได้ก็เอาตรงนี้ มันมีที่ไปที่ไป

เราจะพูดบ่อยเห็นใหม่ เวลาเราพูดนะ บอกว่าเวลาเราภาวนานี้ อย่าง จิปปาภิญญานี้ที่เขาปฏิบัติง่ายรู้ง่ายนี้ ปฏิบัติง่ายรู้ง่าย คุณสิ พระพาหิยะนี้ตายมาตั้งแต่ชาติที่แล้ว เมื่อชาติที่แล้ว ชาติก่อนเขาทำของเขาไว้ เขาพยายามสู้ของเขาไว้ เขาสู้แล้วเขาเอาตัวของเขาไปไม่รอด พอบารมีธรรมนี้มันสะสมมา มาชาติปัจจุบันนี้มันเต็มที บุญเก่าของเขาไง เขาพยายามชวนขวายเป็นต่อสู้อย่างเขาแล้วนี่ แล้วมาต่อโดยตรงชาติปัจจุบันนี้ไง

แล้วอย่างพวกเรานี้ เราไม่ได้ทำไว้ เราก็น้อยใจใจใหม่ ภาวนาก็ไม่ได้ โนนก็ไม่ได้ อ้าวได้ไม่ได้ เราก็งงทูลงแรงมานะ ไอ้ที่เขาง่ายๆ นะ เขาทูลงแรงของเขามาแล้ว ยะนะก็เหมือนกัน พระยสะนี่อดีตชาติเคยพาเพื่อน ๕๔ คนนั้น คอยเก็บศพไร้ญาติ ล้างป่าช้านี้ คอยเก็บศพไร้ญาติ มีศพที่ไหนก็เก็บเผาเก็บเผานี้ พาเพื่อนทำมาตลอดใจ

แล้วพอพระยสะมาพึ่งเทศน์พระพุทธเจ้าเห็นใหม่ ครั้งแรกตอนหัวค่ำ ได้เป็นพระโสดาบัน พอตามมาก่อนรุ่งอรุณ เรานี้ข้าวของเต็มบ้านเลย เงินทองเต็มไปหมดเลย มีลูกอยู่คนเดียวทำมรดกไว้ให้ลูก แล้วลูกมันไม่อยู่บ้าน โอ๊ย ตกใจไป ออกหาเลย ไปหายสะ เพื่อจะไปตามกลับใจ พอพอมาก็เทศน์ซ้ำอีกทีหนึ่ง พอเทศน์ซ้ำ พระยสะเป็นพระอรหันต์เลย

บุญเกิดจากนี้ การเก็บศพ เราถึงบอกว่า ถ้ามองประเพณีวัฒนธรรมของชาวพุทธย้อนกลับได้หมดเลย ยิ่งประเพณีคนจีนนี้ เพราะศาสนาพุทธเข้าไปในเมืองจีน เข้ามาในเมืองไทย เข้ามาในเมืองไทยสมัยสุวรรณภูมิ สมัยนั้นนะมันก็มีพวกประเพณีพื้นถิ่นอยู่แล้ว พอพื้นถิ่นอยู่แล้วนี้ มันจะเข้ากับประเพณีพื้นถิ่นอย่างไร

ทีนี้ประเพณีของจีนนี้มันมีเต้าอยู่แล้วเห็นใหม่ เต้านี้เขามีก่อนศาสนาพุทธด้วย ทีนี้พอศาสนาพุทธเข้าไปเห็นใหม่ สรรพสิ่งเป็นเต้า สรรพสิ่งมาจากเต้า นี่ก็เหมือนกัน พอเป็นเต้าเป็นอย่างนั้นปั๊บ เข้าไปนี่เข็นมันเกิดมาจากตรงนี้ไง พอศาสนาพุทธเข้าไปเห็นใหม่ ศาสนาพุทธบอก อริยสัจใจ พอศาสนาพุทธเข้าไป ศาสนาพุทธกับเต้าบวกกัน เห็นใหม่ ก็กลายเป็นมหายาน กลายเป็นเข็น แล้วมหายานยังแตกเป็นนิกายย่อยไปอีกเยอะแยะมหาศาลเลย

นี่ประเพณีเก็บศพไร้ญาติ มันมีบุญอย่างนั้นจริงๆ แล้วพวกเราก็นี่เดี๋ยวนี้ เดียวนี้นะเมื่อก่อนนะ ไอ้พวกเก็บศพไร้ญาติ พวกช่วยเหลือนี้ มันจะเป็นประเพณีของโรงเจ ตอนนี้อย่างพระทำเยอะมากเลย วัดไหนที่เราไป เราส่ง แปลกนะ พวกนี้จะบอก เอ๊ะ ทำไมเราไม่รู้ไปหมด เวลาเราเอา

เสปียงไปส่งหัวหินนะ เอาเสปียงไปส่งแถวอุทัยฯ เมืองกาญจน์นี่ มันไปตามถนนนะ เขาจะคิดป้ายไว้เยอะแยะเลย

ขอเชิญบริจาคโลงศพ ขอเชิญบริจาค.. เดียวนี้วัดเอาหมดเลยนะ วัดก็มีบริจาคโลงศพ บริจาคมีเจ้าแม่กวนอิม เพราะอะไรล่ะ เพราะมันเป็นการดึงดูด มันเป็นทางความเชื่อ แต่ถ้าเราเป็นพระ อย่างที่เราพูดตอนเช้านี้ สะเทือนใจมากนะ เราเป็นพระ ถ้าเราเป็นพระนะ เจ้าแม่กวนอิมจะเป็นอย่างไรก็แล้วแต่ เขาก็เป็นพระโพธิสัตว์ โพธิสัตว์นี้มันก็บุญชน

ฉะนั้นถ้าเราเป็นนักบวช เราต้องถือไตรสรณคมน์ พระพุทธรูป พระธรรม พระสงฆ์ พระเรา นี่ต้องซื่อสัตย์กับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระพุทธรูป พระธรรม พระสงฆ์ เท่านั้น ถ้านอกจากนั้นไปนะ ขาดจากไตรสรณคมน์ ขาดจากเณร พระพุทธรูปเจ้าต้องการให้ศาสนาเรานี้ะ มันพุ่งตรงเข้าสู่มรรคผลนิพพาน ถ้าพุ่งตรงเข้าสู่มรรคผลนิพพาน มันต้องพุ่งตรงเข้าสู่อริยสัจ

ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค มรรคญาณ มันจะถึงพุ่งตรงเข้าสู่อริยสัจ ไปทำบุญกุศลเจ้าแม่กวนอิม เจ้าแม่กวนอิมก็เหมือนกับเราทำบุญ เรากราบไหว้บูชา นี่มันก็เป็นกตัญญู มันก็เป็นอะไร มันเป็นอริยสัจใหม่ มันเป็นการให้ทานนะ เจ้าแม่กวนอิมเป็นโพธิสัตว์ การทำบุญเราก็เป็นการทำบุญสละทาน มันก็เหมือนพระโพธิสัตว์ เราสละทานเพื่อบุญกุศลของเรา แต่ถ้าเราสละทานเพื่อบุญกุศล แล้วถ้าสละทานที่อยู่ในศาสนาละ

นี่ตัวพระ ตัวพระนี่ไม่แน่ใจว่าตัวเองนี่มีชีวิต หายใจลมฟอดๆ อยู่นะ แต่ความนึกเชื่อถือ สู้รูปเคารพไม่ได้ สู้รูปปั้นเจ้าแม่กวนอิมไม่ได้นะ ต้องเอารูปปั้นกวนอิมมาตั้งไว้เนี่ย คนเขามาทำบุญเยอะ ไอ้ตัวเองนี่ มีลมหายใจอยู่ พูดได้เคลื่อนไหวได้นี้ะ แต่ไม่มีคุณค่า ถ้าทำอย่างนั้นไปเนี่ย มันเหมือนกับพระเราที่ไม่มีจุดยืน เจ้าแม่กวนอิมเราก็ไม่ใช่จะปฏิเสธว่า มันไม่มีค่า ไม่มีราคาอะไรเลย แต่พระเราต้องมีคุณค่ามากกว่าใช่ไหม

พระพุทธรูป พระธรรม พระสงฆ์ นี่ พระพุทธรูปเจ้าเนี่ย เป็นผู้วางศาสนาไว้ ต้องมีคุณค่ามากกว่าใช่ไหม เพราะ พระพุทธรูป พระธรรม พระสงฆ์ นี่ มันสิ้นสุดของพระโพธิสัตว์ พระโพธิสัตว์ หรือใครที่สร้างบุญกุศลมา ก็เพื่อบรรลุนิพพาน ไปเป็นพระอรหันต์ สิ้นสุดของกิเลสทั้งนั้น แล้วพระโพธิสัตว์ กับพระพุทธรูปเจ้า กับครูบาอาจารย์ที่เป็นพระอรหันต์ อะไรมันมีคุณค่ามากกว่ากัน แล้วตัวเองทำไมไม่ทำอย่างนั้น

นี่ไงมันถึงเข้าได้ยากใจ เพราะตัวเองเข้าไม่ได้ ใจตัวเองมันหยาบมันก็เลยเข้าได้อย่างนั้น แล้วก็ไปมองที่สิ่งผลประโยชน์จากข้างนอกด้วย อันนี้พูดถึงการล้างป่าช้านะ การล้างป่าช้า การทำบุญกุศลอย่างนี้ ผลของมันคือพระยสะ ตัวเองเป็นพระอรหันต์ด้วย แล้วเป็นพระอรหันต์ เพราะฟังเทศน์ ๒ หนเท่านั้น ไม่ได้ทุกข์ทรมานมากด้วย

แล้วเพื่อนได้ข่าว เพื่อนตามมา พอเพื่อนตามมา เพื่อนก็สำเร็จหมดเลย เพราะเพื่อนเป็นคนเก็บด้วยกัน ทำเป็นหมู่คณะไง มันเลยเป็นประเพณี ประเพณีของพวกมูลนิธิตะเก็บศพไร้ญาติ เก็บศพไร้ญาตินี้ถ้าเก็บด้วยใจสะอาดบริสุทธิ์นี้ได้บุญนะ แต่ถ้าเก็บเป็นธุรกิจ เก็บเพื่อผลประโยชน์เนาะ คุณเก็บศพไร้ญาติแล้วก็ไปหาผลประโยชน์กันนี้

เราจะบอก เมื่อก่อนในศาสนาพุทธนี้ เวลาพระออกจากนิโรธสมาบัติ ไปใส่บาตรได้น้ำมากเลย เพราะอะไร เพราะเราไม่รู้ว่ามันมีเป้าหมายอย่างไร คือว่ามันสะอาดบริสุทธิ์ใจ แต่พอมีตัวอย่างแล้วนี้ เราก็อยากทำอยากทำ ไอ้พระก็เลย เข้าสมาบัติกันทั้งนั้นละ นอนหลับตื่นขึ้นมาก็เข้าสมาบัติ ตื่นขึ้นมาก็กำลังสดชื่นเลย แล้วให้พวกเราใส่แล้วจะได้ผล ไม่เห็นได้อะไรกันเลย เพราะเรามันมีตัวอย่าง เราไปตั้งคำถาม มันเลยไม่สะอาดบริสุทธิ์เห็นไหม

ฉะนั้นเราทำด้วยความสะอาดบริสุทธิ์ของเรา เรามีครูบาอาจารย์ของเรา เราทำบุญของเรา บุญคือบุญ บุญเพื่ออะไร เพื่อความอิ่มใจ อย่าไปหวังผล หวังผลนั้นมันเป็นเรื่องผลจากภายนอก อันนี้พูดถึงการล้างป่าช้า

ถาม : เมื่อนั่งสมาธิแล้วตัวแข็งมากเลย จะทำอย่างไร? เพราะแม่พึ่งเสียชีวิต กลัวจะเจอแม่

หลวงพ่ : ไม่.. นั่งตัวแข็งนี่นะ นี่ แม่เสียชีวิตแล้วจะเจอแม่ ไม่เจอหรอก เพราะประสาเราเนาะ ถ้าเจอแม่เสียดี คำว่าเจอแม่ หมายถึงว่า จิตเรานี้มันละเอียด ถ้าจิตเราไม่ละเอียดคนนะ มันคนละมิติ มิติของเรานี้มันมิติของมนุษย์ ๒๔ ชั่วโมง มิติของโลกวิญญูณนี้เห็นไหม ๑๐๐ ปี ของเรา เท่ากับเขา ๑ วัน กับสวรรค์นะ แล้วนี่อายุขัยของเขานี้ยาวกว่าเรามาก พวกเรานี้มันคนละมิติ

ดูอย่างแมลงวัน อายุมัน ๗ วัน ใน ๗ วันนี่ ก็ชีวิตหนึ่งของเขา เขาก็ว่าชีวิตของเขายาวมากนะ อย่างเรานี้เนาะ เราว่าชีวิตเรานี้ เรามองดูถูกสัตว์ได้เลยว่า ชีวิตมันสั้น เรานี้ ๑๐๐ ปี ชีวิตเรา

ยาวกว่า ถ้าเทวดาเขาเห็นเรานะ เขาหัวเราะเยาะเลยนะ ๑๐๐ ปี ของเรา เท่ากับเขา ๑ วัน แล้วอายุขัยของเขานี้ เท่ากับเรากี่ล้านปี แล้วเราคิดดูสิว่า ชีวิตเรายืนยาว แล้วชีวิตเราไม่ยืนยาวนี้

เราจะบอกว่า ถ้ามีคนละมิตินี้ มันจะมาเจอกันได้อย่างไร? ฝึกกับเราจะเจอกันได้อย่างไร? โลกวิญญูณกับโลกเรานั้นจะเจอกันได้อย่างไร? ที่นี้สิ่งที่เราเจอกันได้ ถ้าโดยธรรมชาตินี้เจอกันไม่ได้ แต่ทำไม พระเขาไปเห็นจิต เห็นวิญญูณ ไปเที่ยววนรก สวรรค์ละ ไปเที่ยววนรกสวรรค์นั้นนะ เพราะเขาเข้าสมาธิ

พอจิตนี้เข้าสมาธิ พอจิตเข้าสมาธินี้ จิตไม่มีกาลเวลา จิตนี้เวลาสงบแล้วนี้ ไม่มีกาลเวลานะ สมาธินี้เป็นกลางไหม เวลาเราเข้าสมาธิอยู่นี้ มันมีเวลาไหม พอไม่มีเวลาแล้วนี้ ถ้าไม่มีเวลาแล้วอย่างคนที่ไม่เห็นอะไรเลย ก็ไม่เห็นนะ แต่ถ้าคนที่มียานาจิตตานุภาพ พอจิตเข้าสมาธิปั๊บ พอจิตมันว่าง กำหนดจะไปไหน จะไปในมิติไหนไป จะไปพรหม จะไปเทวดา จะไปนรกอเวจี

ทำไมแม่ชีแก้ว เวลาเข้าสมาธิ ทำไมจิตเข้าไปแล้วจะไปรู้โน่นรู้นั้นนะ ความรู้นี้ มันจะรู้โดยปกติอย่างนี้ได้ไหม โดยปกติเราจะรู้อะไรได้ โดยปกติจิตเราต้องเข้าไปที่สงบใช้ไหม พอสงบแล้วพอเข้าไปแล้ว มันไม่มีมิติ มันไม่มีกาลเวลา ไม่มีกาลเวลาแล้ว ถ้ามันไม่มีอำนาจจิต ถ้าจิตมันไม่มีกำลัง มันไปไหนไม่ได้หรอก มันก็อยู่สงบธรรมดา

เวลาเข้าสมาธินี้จะว่างๆ เฉยๆ สงบเฉยๆ ทุกอย่างปกติเฉยๆ บางคนเข้าสมาธิปั๊บ ไม่เข้ามันก็เห็นแล้ว เห็นนะ สิ่งที่เราเห็นนั้นจริง แต่ความเห็นนั้นไม่จริง มันหลอก แม้แต่เวลาเราเข้า จิตเรามีอำนาจจิต ถ้าไปเห็นอย่างนั้นแล้วนี้ มันก็ต้องมีสติ มันรู้ของมันนะ

คูสิ อย่างแม่ชีแก้ว เวลาไปไหนกลับมาแล้วนี้ แม่ชีแก้วหรือยายกั้งเห็นไหม ไปเห็นอะไรกลับมาแล้วนี้ กลับมาถามหลวงปู่มัน ที่ไปเห็นนั้นอะไร? ไปเห็นเองเห็นไหม แต่กลับมาถามว่า ใอันนั้นอะไร? หลวงปู่มันบอกว่า ใอันนั้นเป็นพรหม ใอันนั้นเป็นพระอินทร์ ทำไมต้องให้หลวงปู่มันบอกละ

เพราะเวลาไป ถ้าเรามีสติ เราถามได้ไง เรารู้ได้เลยว่า ที่นี้อะไร ที่นี้อะไร แต่ถ้าสติเราไม่พร้อม ไปเห็นแล้วนะ ก็เหมือนไปเที่ยวนี้ เขาบอกว่าจะพาไปเที่ยวชายหาด จะพาไปชะอำ เราไปถึงพัทยาแล้ว เรานึกว่าชะอำหรือเปล่า ชายหาดเหมือนกัน เราไม่รู้ อ้าว ชะอำ กับพัทยา มันอยู่

ตรงไหน แต่ถ้าเราไป เราจะมีสตินะ อ้อ นี่ภูมาชะอำนะ อันนี้ภูมาพัทยานะ เห็นไหม

สวรรค์เป็นชั้นๆ ไม่ต้องห่วงว่าจะเจอ แต่เจอสิดี ถ้าเจอนะ ถ้าเจอได้ เราอุทิศส่วนกุศลได้ ไม่เจอหรอก ทีนี้ ถ้าจิตมันสงบแล้ว สงบส่วนสงบนะ มันมีถามตอบของหลวงตาท่านตอบไว้ นี่ดีมาก ๆ เลย มันมีผู้หญิงคนหนึ่ง เขามีสามีเป็นนายตำรวจ แล้วสามีเขาดีมาก ๆ พอสามีเขาดีมาก ๆ เขาก็คิดในใจว่า นี่ได้สามีดีมาก ๆ เลยนี้ จะอุปัฏฐากสามีอย่างดีเลย พอคิดอย่างนั้น กรรมแปลกนะ

สามีออกจากห้องน้ำ ล้มพับตายเลย เส้นเลือดในสมองแตก โอ้โฮ เสียใจมาก รักมากนะ จะฆ่าตัวตายตามสามีให้ได้ ในปัญหาถามตอบเล่มขาว เล่มใหญ่ของหลวงตานั่นนะ ตอนนั้นเราอยู่ที่นั่นด้วย ทีนี้ จะฆ่าตัวตายให้ได้ อยากจะฆ่าตัวตาย ทุกคนก็ตั้งไว้นะ จะวิ่งเข้าหารถ จะให้รถชนตาย

เขาก็พยายามดิ้นกันไว้ พยายามปลอมอย่างไรงี้แล้วแต่ สุดท้ายแล้วเขาจนตรอก เขาก็พามาหาหลวงตา พาขึ้นไปบนกุฏินี้ ไปถามหลวงตาบอกนี่ เพื่อนเป็นอย่างนี้จะฆ่าตัวตาย หลวงตาบอก

“ฆ่าเลย ฆ่าได้เลย” โอ้โฮ เขาสะอึกเลยนะ เขาจะฆ่าตัวตายมีแต่คนห้าม ไปถึงหลวงตาจะให้ฆ่าเลย แล้วก็บอกเขา

“มีข้อแม้ข้อหนึ่ง”

“อะไรล่ะ”

“ก่อนจะฆ่าตัวตาย ต้องให้ลูกมันตายก่อน ต้องให้ลูกฆ่าตัวตายก่อน”

“ไม่ได้ ถ้าลูกฆ่าตัวตายไปแล้ว สกุนต์นี้ ใครจะสืบสกุลล่ะ ก็ต้องให้ลูกสืบสกุลไง”

ท่านก็ถามกลับเลย “แล้วถ้าแม่มันตาย ลูกมันจะอยู่กับใครล่ะ”

โอ้โฮ มันซ็อกเลยนะ ฟั่นเลย พอฟั่นขึ้นมาเนี่ย โอ้โฮ ดิเพื่อนเลย ทำไมไม่เตือน ทำไมไม่บอก ลูกกันเกือบตายนะ มันไม่ว่า พอมันได้สติ มันดิเพื่อนมันเลยนะ นี่เพื่อนไม่เตือนเลย ไม่มี

ใครเตือนเลย เห็นไหม เรื่องกิเลสเป็นอย่างนี้

พอเสร็จแล้วนะ หลวงตาก็เทศน์ นี่ไปคู่ได้ “เปรียบเหมือนเข็มเล่มหนึ่ง เราไปทิ้งลงไปในทะเล แล้วเราก็จะไปดำลงไปทะเล แล้วจะหาเข็มเล่มนั้นจะหาเจอไหม จิตวิญญาณที่ตายไป เหมือนกับเข็มเล่มนั้น

สามีเราที่ตายไปแล้วนี้ เหมือนกับเข็มเล่มนั้นที่ทิ้งลงไปในทะเล เพราะเขาก็ไปตามเวรตามกรรมของเขา แต่เราก็งงใจ ตั้งใจว่าเราจะฆ่าตัวตาย เพื่อจะตามไปอยู่กับสามีของเรา มันจะเป็นไปตามความเป็นจริงอย่างนั้นไหม เวรกรรมของคนมันไม่เหมือนกัน

เวรกรรมของคนแต่ละคนสร้างมา ทั้งๆ ที่เป็นสามีภรรยา มันก็แตกต่างกัน คราวนี้เราเกิดมาเป็นคู่สามีภรรยาด้วยกัน เราเกิดมาในภพชาตินี้ เรามาชอบกัน เรามาเห็นกัน แล้วเรามาแต่งงานกัน เป็นสามีภรรยาด้วยกัน ต่อเมื่อเราอยู่ในภพชาตินี้ แต่ในเมื่อสามีเราเปลี่ยนภพชาติไปแล้วนี้ เขาตายของเขาไปแล้ว โดยที่ไม่มีใครรู้ เขาเป็นโรคภัยไข้เจ็บ เส้นเลือดในสมองแตกตายไป โดยกรรมของเขาไข้ไหม

เขาก็ตายไป ด้วยกรรมของเขา กรรมของเขามันก็เป็นไปตามกรรมอันนั้น แล้วเรานี้ ก็เหมือนกับเรานี้เอาเข็มเล่มหนึ่งทิ้งลงไปในทะเล แล้วเราก็คงจะได้เข็มเล่มนั้นกลับมา เราก็คงจะไปในทะเล เพื่อจะหาเข็มเล่มนั้น จะหาเจอไหม”

นี่เวรกรรมมันเป็นอย่างนี้นะ นี่ครูบาอาจารย์ที่เป็นธรรม เวลาท่านพูดออกมา มันสะท้อนใจไหม นี่ก็เหมือนกัน พ่อแม่ของเรานี้ ท่านเสียไปแล้ว แต่เห็นไหม เข็มเล่มนั้นทิ้งลงไปในทะเล เข็มนั้นอยู่ในทะเลนั้นไหม อยู่ เข็มนั้นมีไหม มี จิตวิญญาณเราก็เหมือนกัน จิตวิญญาณของพ่อแม่มีไหม มี ท่านก็เป็นไปตามเวรตามกรรม ที่ท่านสร้างของท่าน ท่านสร้างกรรมดี ท่านก็ไปเกิดเป็นเทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหม เป็นเทวดาอยู่บนสวรรค์

ถ้าท่านจะมาเป็นมนุษย์อีก มันก็เกิดมา ก็อยู่ในภพชาตินี้ ที่นี้เราคิดถึงได้ เพราะมันอยู่ในใจของเราไข้ไหม ฉะนั้น เรากลับจะไปเจอ เจอสิดี เมื่อก่อนเราบวชใหม่ๆ นะ เราก็ก้าวฝืนนะ แต่พอเราบวชนานไปๆ อยากเห็นผี เพราะอะไรรู้ไหม เพราะเห็นคือจิตเราเปลี่ยนไป พอเราภาวนาเป็นแล้ว เรารู้เลย

เราจะบอกเลขนะ เจ้มไมล์รถนี้ มันจะเคลื่อนที่ต่อเมื่อ ล้อรถเราหมุน สิ่งที่เห็น คือถ้าจิตเราไม่ดีขึ้นมา เราจะไม่เห็นอะไรเลย สิ่งที่เห็นมันจะบอกเลยว่า จิตเรานี้พัฒนาขึ้น จิตเราดีขึ้น เราจะเห็นในสิ่งนั้น ถ้าเราเห็นพ่อแม่เรา เราเห็นผีนะ แสดงว่าจิตเราพัฒนาขึ้นมาเป็นอีกมิติหนึ่ง เราอุทิศส่วนกุศลก็ได้

แต่เรากลัวมันจะไม่เห็นนะสิ ไม่เห็นหรอก แล้วนี่อันหนึ่ง อีกอันหนึ่งเวลาเราจิตสงบขึ้นมา เห็นกาย เห็นกาย คนกลัวเห็นผี เพราะเราคิดว่าผี เห็นไหม คือชาคศพ คือสิ่งที่ว่าออกมาเนี่ย แลบลิ้นปลิ้นตา นี่คือผี ไอ้ผ้อย่างนี้มันเป็นเห็นไหม คู่เวรคู่กรรม คู่สร้างคู่สม คู่ทุกข์คู่ยาก เวรกรรมของพวกเรานี้ มาเจอจนกัน มาเป็นสิ่งที่มาเกี่ยวพันกันก็มี

สิ่งที่เราสร้างเวรสร้างกรรมไว้นะ มากอยทำลายกัน มากอยทำให้เราเจ็บช้ำน้ำใจก็มี เวลาไปเจอผีที่หลอก ผีที่ทำลายเรานะ คือผีที่ว่ามีเวรมีกรรมต่อกัน มันก็เป็นไปโดยธรรมชาติอันนั้น แล้วที่สิ่งที่เขามาส่งเสริมเราละ เวลาเราจะเกิดอุบัติเหตุ เราจะเกิดสิ่งใด เขาทำให้เราพ้นจากอุบัติเหตุ นั่นละ

ในสังคมผี ก็มีผีที่ดี ผีที่เก ในสังคมเทวดา ก็มีเทวดาที่ดี เทวดาที่เก ในสังคมที่เป็นพรหม ก็มีพรหมที่ดี พรหมที่เก ทุกสังคมมีคนดีคนชั่วหมด มนุษย์ก็มีดีมีชั่ว ฉะนั้นถ้าเราไปเจอผีใช่ไหม พอเห็นผีเห็นสาวที่มันเข้ามา อันนั้นก็เป็นไปได้ แล้วอย่างที่เขาเห็นนั้นนะ มันยังเป็นส่วนน้อยนักนะ จิตวิญญูณนี่มีมหาศาลเลย

ฉะนั้น ตรงนี้ถ้าเราวางใจไว้ถูกต้องนะ เรากาวานาแล้ว มันจะไม่เขย่าหัวใจให้หวั่นไหวไป เวลาเรากาวานาขึ้นไปนี้ เรากลับเห็น ถ้าเห็นอสุภะ เรากลับเห็นผีไป คนไปเข้าใจตีความผิด ว่าเห็นอสุภะ กับเห็นผี มันอันเดียวกัน ผีคือจิตวิญญูณนะ คือภพๆ หนึ่งนะ วิญญูณๆ อย่างเราตายไปนี่ นี่ผีตัวแรกที่น่ากลัวที่สุดคือในหัวใจเรานี้ละ

ถ้าหัวใจเราตายไป หัวใจเรามีเวรมีกรรม จะไปเกิดเป็นผี เป็นเทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหม หัวใจเรานี้เป็น ไอ้ผีตัวนี้ ผีตัวแรก ถ้าไม่มีผีตัวนี้ มันจะไม่เห็นผีตัวอื่นหรอก ไอ้ผีในใจเรา ฉะนั้นเวลาจิตเราสงบลงไปนี้ ถ้าเราเห็นอสุภะ การที่เห็นอสุภะนี้มันเป็นสังขธรรม ไม่ใช่ผี

ทีนี้ไปเห็นอสุภะใช่ไหม เวลาเห็นอสุภะแล้วให้มันเป็นไตรลักษณ์ ให้มันย่อยสลายไป

แล้วพอกาวนาขึ้นมา พอมันกาวนาเป็น เออเน การเห็นกายเห็นไหม เราถึงได้พูดบ่อย เห็นกาย เห็นทั้งร่างกายก็ได้ เห็นเฉพาะกะโหลกศีรษะก็ได้ เห็นเป็นเส้นผม เห็นเป็นอวัยวะแต่ ละชิ้นก็ได้ มันไม่เหมือนกันนะ คนแต่ละคนเห็นมันไม่เหมือนกันหรอก อยู่ที่วาสนาของคนไม่ เหมือนกัน เห็นทั้งตัวนี้ มันก็ต้องมีบุญมากกว่าคนอื่น

มันเหมือนเงินนะ เงินบาท เงินร้อยบาท เงินพันบาท เงินแสนบาท เงินใครมากใครน้อย มันอยู่ที่บุญวาสนาของคนไม่เหมือนกัน แล้วถ้าเห็นแล้วนี้ ถ้าใครเห็นแล้ว ถ้าเห็นแล้วถ้าสมาธิดี มันก็จะ เหมือนกับทีวีเลย ทีวีไม่เสีย ไฟไม่เสีย ทีวีจะชัดเลย ถ้าไฟอ่อนนะ พับๆ ภาพจะลึ้ม ถ้า สมาธิไม่ดีนะ ภาพมันจะไหวจริงๆ เปรียบเทียบชัดเจน เพราะมันเป็นมาหมดแล้วไง

พอเราเป็นมาแล้วนี้ นี่ธรรมะ ธรรมะเราจะเอาอะไรมาเทียบล่ะ ที่นี้พอจะเทียบ จะเทียบ ให้โยมเห็นเป็นรูปธรรม ก็ต้องเอาเป็นวัตถุให้โยมเห็น พอวัตถุให้โยมเห็น โยมก็เทียบเป็นรูปทีวี ผิดอีกแล้ว นี่ใจธรรมะ เป็นนามธรรม แล้วจะสื่อธรรมะมานี้ คนที่เป็นนะ จะสื่อออกมาเห็นไหม

หลวงพ่อถึงบอกว่า ธรรมะนี้ ธรรมะเป็นความจริงอันหนึ่งในหัวใจ แต่พูดออกมาเป็น สมมุติหมดเลยสมมุติบัญญัติมาเพื่อสื่อความหมายให้เราเข้าใจ ที่นี้พอเป็นสมมุติคือตัวอย่าง ใจ คือตุ๊กตา ตุ๊กตาให้พวกเราเข้าใจ พอเราเข้าใจแล้ว เราก็จะนึกว่าตุ๊กตานี้เป็นความจริง เฮ้ย! นั่น ตุ๊กตา ตุ๊กตาเขาจะสื่อถึงความจริงอันหนึ่งเห็นไหม

เนี่ยถ้าจิตมันกำลังไม่พอปั๊บ เราจะต้องกลับมาเพิ่มความสงบ เพิ่มกำลัง ถ้ากำลังไฟดี ทีวี ดี ภาพชัดเจน พอภาพชัดเจนแล้ว เราจะทำอย่างไรให้ภาพมันเคลื่อนไหว ภาพคงที่ อุคหนิมิต ภาพเคลื่อนไหว วิกาคะนิมิต วิกาคะ คือแยกส่วน ขยายส่วน เป็นไตรลักษณ์ เป็นความเป็นไปนี้ อริยสัจมันจะเป็นสภาวะแบบนั้น แล้วมันเป็นความจริง ความจริงคือมันสะท้อนหัวใจตลอด

อาหารรสเผ็ด เอาใส่ปาก ลิ้นจะแสบจะเผ็ดตลอดเวลา อาหารรสจืด อาหารรสต่างๆ เห็น ใจไหม เอาเข้าไป ลิ้นจะรู้รสตลอดเวลา ถ้าเป็นนิมิต เป็นอริยสัจ รสของธรรมจะสะท้อนหัวใจ ตลอดเวลา เห็นซากศพ เห็นอสุภะ หัวใจจะหวั่นไหว หัวใจจะกระตุก ใจจะรับรู้ ใจจะหวั่นไหว ใจจะสะท้อนใจมาก มันเป็นสภาวะธรรมหมดเลย

แต่พวกเราเห็นนิมิตกันเห็นไหม เห็นกายกันนะ เห็นกาย เห็นกาย เห็นกายมันไม่มีลาภ

คือไม่มีสมาธิ มันเข้าไม่ถึงใจ เห็นกายโดยสามัญสำนึก เห็นกายโดยนิมิตจากภายนอก นิมิตคือความคิด เห็นจากสามัญสำนึก ไม่ได้เห็นจากสมาธิ เห็นใหม่ นี่ความเห็นมันยังแตกต่างหลากหลายมาก

ถ้าจิตมันสงบนะให้มันสงบเข้าไป ถ้าจิตมันสงบแล้วนี้ออกไปวิปัสสนาเพื่อพัฒนาใจบ้างได้ บ้างได้เห็นใหม่ หลวงตา หรือครูบาอาจารย์ ท่านบอกเลย กาย เวทนา จิต ธรรม ผม ขน เล็บ ฟัน หนัง เป็นได้ทั้งสมณะ เป็นได้ทั้งวิปัสสนา หลวงปู่เจี๊ยะเทศน์ชัดมาก

หลวงปู่เจี๊ยะบอกเลย ให้เดินจิตอยู่ในกายนี้ มันจะเป็น พิจารณากายเห็นใหม่ พิจารณากายเดินอยู่ในกายนี้ มันเป็นสมณะ เป็นสมณะเพราะอะไร เพราะมันยังไม่เป็นสมาธิ จิตมันยังไม่ตั้งมั่น จิตมันยังไม่ถึงราก จิตมันยังเข้าไม่ถึงภพไม่ถึงรากของจิต รากของจิตคือรากอวิชชา ถ้าเข้าถึงรากอวิชชาคือจิตมันเป็นสมาธิแล้วจิตออกไปเห็นนี้ เวลามันเห็นอะไรมันจะกระเทือนเข้าไปถึงราก มันจะถอนรากถอนโคนใจ ถอนรากอวิชชาในหัวใจใจ

ถ้ามันถอนรากถอนโคนนี้ เมื่อใดที่มันถอนอวิชชา พวกเราเห็นกันหมดเลย เวลาพวกเราเห็นใหม่ ในกรรมฐานนี้ พิจารณากาย ปล่อกาย พิจารณากายเห็นกาย มันเป็นสัญญา มันเป็นความเห็นที่เราเห็นกันโดยธรรมชาติ มันไม่ใช่สังขาร ที่หลวงปู่เจี๊ยะท่านพูดนะ กาย พิจารณากายนี้เป็นสมณะ กายวิภาคอย่างนี้ ยังเป็นสมณะอยู่

ฟังเทศน์หลวงปู่เจี๊ยะติ ในเสียงธรรมของประชาชนนี้ เราฟังบ่อย เวลาหลวงปู่เจี๊ยะพูดนะ หลวงปู่เจี๊ยะ หลวงตาพูดนะ มันถูกไปหมดเลยนะ เอ๊ะ เวลาคนอื่นพูดนะ กูฟังนะ มันผิดไปหมดเลยนะ แปลกจริงๆ ถ้าหลวงปู่เจี๊ยะพูดนะถูกไปหมดเลย คนรู้จริงพูดนะ มันถูกไปหมดเลย

ถ้าคนไม่รู้พูด พูดเหมือนกันละ แต่มันผิด มันผิดตรงไหน ผิดตรงเทคนิคมันผิด หลักการมันผิด แต่คำพูดคำเดียวกัน พิจารณากายเหมือนกัน ดูกายเหมือนกัน เห็นกายเหมือนกัน แต่ผิดผิดเพราะอะไร ผิดเพราะมันเห็นกายโดยสัญญา เห็นกายโดยวิทยาศาสตร์ แต่ถ้ามันเป็นธรรมนะ เพราะมันเป็นธรรมเห็นใหม่ ทำไมคำนี้หลวงตาก็พูด เป็นได้ทั้งสมณะ เป็นได้ทั้งวิปัสสนา

ทีนี้เป็นได้ทั้งสมณะนี้ เราก็พิจารณามัน ถ้าเราเป็นสมณะนี้ เราไม่ใช่ปัญญาให้มันละเอียดยิ่งขึ้นไป เวลาเป็นสมาธินี้ มันจะอยู่อย่างนั้นละ เพราะอะไรรู้ใหม่ เพราะกำลังมันไม่พอ ความร้อน

ไม่พอ เราจะหุงข้าวนี้ เราตั้งอุณหภูมิไว้ขนาดนี้ ข้าวไม่สุกสักที ทีนี้ถ้าจะให้ข้าวสุกต้องเร่งไฟเรา ให้ข้าวมันสุก ทีนี้ถ้ามันเร่งไม่ขึ้น ไฟเร่งไม่ขึ้นซะইหมด เพราะเชื้อเพลิงเราไม่ดี

นี่ก็เหมือนกันถ้าสมาธิเราไม่ดีนี้ หลักก็ไม่ได้ มันจะให้ป็นสมาธิมันก็ไม่เป็น พอไม่เป็น แล้วนี้ เราก็ต้องมาจุดฟืน เพื่อเติมเชื้อฟืนเข้าไป คือกลับมาใช้ปัญญาที่ไล่ให้หัวใจมันปล่อยวาง ให้มันเห็นโทษของมัน ให้มันเปลี่ยนแปลง ให้มันเคลื่อนไหว เคลื่อนไหวเพื่อจะลงสมณะ เคลื่อนไหวเพื่อให้มันสงบเข้าไป เคลื่อนไหวเพื่อให้มันลึกเข้าไป พอลึกเข้าไปแล้วนี้ถึงราก

พอถึงรากแล้วนี้ก็ออกมาพิจารณากายเหมือนกันเห็นไหม เห็นกายเหมือนกัน เห็นกายอันหนึ่งเป็นสมณะ เห็นกายอันหนึ่งเป็นวิปัสสนา เห็นกายวิปัสสนานี้มันต้องถึงราก พอถึงราก แล้วมันสะท้อนหัวใจ เหมือนพริกนะ ใส่ปากเข้าไป ไม่เผ็ดไม่มีหรอก เว้นไว้แต่คนป่วย หลงตาว่า เป็นมาลาเรียพริกไม่เผ็ดเลยนะ จะบอกว่า เคี้ยวกินพริกไม่เผ็ด เคี้ยวพริกนี้ไม่มีรสเลยนะ เป็นมาลาเรียนี้

พริกนี้ถ้าปกติเข้าปากต้องเผ็ดหมด ถ้ามันเข้าถึงใจ ใจเห็นแล้วมันสะท้อนใจหมด สะท้อนหัวใจอันนั้น มันจะถอนกิเลสอันนั้น แต่เพราะเราไม่เข้าถึงใจกัน เราถึงถอนกิเลสไม่ได้ อันนี้มันเป็นความจริง

นี่พูดถึง ถ้ามันวิปัสสนาได้บ้างไม่ได้บ้าง ทีนี้กลับมาที่หนังสือ หนังสืออันนี้เราก็ได้รับ เราได้รับแล้วนี้เราอ่านเกมเลย พอได้รับแล้วนี้ เราอ่านเกมเลย เขาเขียนมาด้วยจาก..... เขาเขียนมานะ เขาบอกให้ส่งกลับด้วย เรารออยู่แล้ว เรารอที่น่าสงสาร เพราะอะไรรู้ไหม เพราะพื้นฐานของวัยรุ่นนะ พื้นฐานของผู้แสวงหา พื้นฐานของผู้แสวงหาเห็นไหม

อย่างเช่นเมื่อวานนี้ มีสารวัตรใหญ่ เขาเดิน เขาจะมานิมนต์ไปเทศน์ที่วัดสระกระเทียม เขามีบวชผ้าขาว บวชชีพราหมณ์กัน เราบอกไม่ไป เขาบอกเขาอยากนิมนต์ไปมากเลย เพราะอะไรนะ เพราะหลงพ่อเทศน์นี่นะ โดยทั่วไป เขาฟังหลวงพ่อก็ไม่ออกหรอก

ถ้าเทศน์ของเรานี้ ออกไปโดยประชาชนพื้นฐานนี้ เขาฟังไม่เข้าใจ แต่ถ้าคนที่ปฏิบัติมีพื้นฐานแล้วนะ เทศน์หลวงพ่อนี้สุดยอดเยี่ยม เพราะมันชี้ ชี้ออกถึงพื้นไปได้เลย ฉะนั้นเราจะบอก บอกว่านี่ ถ้าเทศน์อย่างธรรมะของพวกเรานี้ ถ้ากระจายไปในสังคมนี้ บางทีมันไม่เข้าใจ

แต่ถ้าเป็นตรรกะ เป็นวิทยาศาสตร์ พูดเรื่องธรรมะไปในทางวิชาการ สังคมเข้าใจได้หมด สังคมนี้แหม สดุดๆ แต่สำหรับเราเนะ มันสดุดแบบวิทยาศาสตร์ สดุดแบบโลก ที่นี้พอ สดุดแบบโลกทุกคนมันกระจายออกไปเห็นใหม่ นี่วิมุตติ ชมรมอะไรต่างๆ เพราะอะไร เพราะมันเป็นความเห็นของโลกใจ เป็นโลกียปัญญา

ก็แจกกันไป แจกกันไป วิมุตติเป็นอย่างนั้น วิมุตติเป็นอย่างนั้น มันก็เลยคากันอยู่วิมุตติของโลกใจ จี๋ลอยน้ำใจ ว่างๆ จี๋มันลอยน้ำเห็นใหม่ โอ๊ย สบาย ว่าง..ว่าง.. เหมือนกับอะไร ว่างจี๋ลอยน้ำเลย เลยกลายเป็นธรรมะจี๋ลอยน้ำ นี่ ที่เราสังเวช สังเวชตรงนี้ สังเวชมาก แต่มันก็ประสาเราเนะ มันก็คงจะเป็นคราวเป็นกาลละ

ถ้าเขาเป็นจี๋ลอยน้ำ แล้วเราเห็นใจเขา แล้วธรรมะของเราละ เขาก็ฟังไม่ออกอีก พระอะไรละ พูดนักเลงฉิบหายเลย มันพูดที่มกิลสต่างหากละ มันพูดที่มกิลสเราเนะ เพราะมันขัดใจเราเห็นใหม่ กิลสเราเนะมันแสง มันปกป้องนะ ทุกคนนะปกป้องตัวเอง ตัวเองต้องถูกต้องดีงามหมด ไม่รู้เลย ถูกต้องดีงามนี้ ถูกต้องดีงามของกิลส กิลสมันพาหลบพาหลีก

ถูกต้องดีงามนี้ มันต้องหาความผิดพลาดของเราสิ ถ้าถูกต้องดีงามนี้ ความถูกต้องดีงามอันนั้นมันอยู่กับเราไม่ได้ ความถูกต้องดีงามมันอยู่กับเราชั่วคราวนะ ถ้าความถูกต้องดีงามมันอยู่กับเราได้ เราจะคุมมันอย่างไร มันต้องเห็นที่มันไปไง เขาถึงบอกว่า สิ่งที่เขาเป็น เพราะมันไป

เมื่อ ๒ วันนี้ พวกหมอมายเยอะมาก เพราะหมอเขามาเล่าให้ฟัง ที่แรกนี่เขา.. แล้วหมอนี้แปลกนะ หมอลูกศิษย์หลวงปู่เจี๊ยะ อยู่กับหลวงปู่เจี๊ยะมา แล้วหมอมาเมื่อวานนี้ หมอมา ๒-๓ คนนี้ เขามาลูกศิษย์หลวงปู่หล้า พวกนี้เป็นลูกศิษย์ครูบาอาจารย์เราทั้งนั้นเลยนะ แต่พอครูบาอาจารย์เราเสียไปแล้วไง เขาฟังใครไม่ขึ้นใจ ไปดูจิตหมดเลยนะ

แปลก.. พอดูจิตแล้วนี่ มันคงจะคิดนี่ นี่เรายังคิดนี่มันเป็นตรรกะเนาะ เพราะเขาพวกนี้ พวกหมอนี้เขามีปัญญาของเขา แล้วเขาใช้ปัญญาของเขาจินตนาการ ตามไป มันเห็นจริงตามนั้นนะ แต่มันเป็นปัญญาโลก มันหยาบใจ มันเข้าใจไม่ได้ แล้วเชื่อมันมาก มาหาเราเนะ เราบอกผิดหมด เขาบอกผิดอย่างไร

ผิด ผิดเพราะทางวิชาการนี่นะ เหมือนกับเราดูหนังสือสารคดีนี้ เอ็งไปดูหนังสือสารคดีนี้ เอ็ง

เห็นไหมว่าสารคดี หนังสสารคดีนี้ การดำรงชีวิตในป่าเห็นไหม เราเห็นเขานะ โอ้โฮ ตื่นเต้นไปหมดเลยนะ แล้วมึงรู้จริงหรือเปล่า เราบอกเลยนะ การปฏิบัติของเรา ถ้าเป็นความจริงนะ เราจะต้องเป็นผู้สร้างหนังสสารคดีเอง เราจะต้องลงไปถ่ายทำในพื้นที่นั้น ถ้าเราลงไปถ่ายทำในพื้นที่นั้น เราจะเห็นข้อเท็จจริงในพื้นที่นั้นทั้งหมด

แต่นี้เขาทำหนังสสารคดีมาฉายให้เราดูบนจอใช้ไหม มันก็เหมือนกับทางวิทยาศาสตร์ละ เอาธรรมชาติของพระพุทธเจ้ามาอธิบายให้เราฟังไง ธรรมะเป็นอย่างนั้นๆ นะ นิพพานนะ โอ้โฮ เข้าอริยสัจ สัจจะความจริงมันจะว่างเป็นวิปัสสนานะ เอาใช้ ใช้ทั้งนั้นเลย เพราะ ในพื้นที่จริงเองเป็นอย่างนั้นหรือเปล่า ในพื้นที่จริงเองไม่เห็นเลย

พอพูดไป เขาฟังนะ เขาฟัง บอกที่เอ็งฟังมา ที่เห็นนั้น ผิดหมด เพราะมันเป็นธรรมชาติของพระพุทธเจ้า มันไม่ได้เป็นธรรมชาติของมึง ถ้ามึงจะรู้จริงนี้ มึงต้องลงไปถ่ายทำ ถ่ายทำในภพของเราไง ถ่ายทำในหัวใจนะ ถ่ายทำที่ภวาสวะที่ตัวภพนี้ มันต้องลงเข้าไปที่ภพเรา รื้อค้นของเราขึ้นมา ไม่ใช่ไปจินตนาการสภาวะแบบนั้น ให้เป็นธรรมๆ มันเป็นไปได้

ฟังนะ ฟัง พอฟังแล้วก็เปลี่ยนแปลง พอเปลี่ยนแปลงแล้วเขาก็ไปพูดให้เพื่อนๆ เขาฟัง แล้วเขาก็มาพูดกับเรา “หลวงพ่อ เอาเทปเอาซีดีหลวงพ่อไปให้เขาฟังนะ ทุกคนฟังบอก ดีหมดเลย แต่ชวนมาหาหลวงพ่อทุกคน ไม่มีใครมาสักคนเลยๆ แต่ฟังแล้วนะ เห็นจริงหมดเลย แต่ชวนให้มา ไม่มีใครมาสักคนเลย” เพราะเราเข้าใจ

ถ้ามาหาเรา มาปฏิบัตินี้ เราจะทำหนังสสารคดีกันนะ เราต้องซื้อกล้อง เราต้องเตรียมฟิล์ม เราต้องลงไปในพื้นที่ เราต้องคิดว่าเราจะทำหนังสสารคดีเรื่องอะไร มันต้องลงทุนลงแรง มันเหนื่อยนะโวย แต่ถ้าเรานั่งดูหนังคนอื่นนะ มันสบายใช้ไหม มาถึงก็เอาฟิล์มใส่ในเครื่องนะ พอเปิดขึ้นมามันก็เห็นหมดใช้ไหม แต่ถ้าเราจะถ่ายทำนะ เราจะลงพื้นที่ไหน เราจะทำเรื่องอะไรกันล่ะ เราจะลงไปทำไม

นี่ไง เราถึงบอกเห็นไหม เราจะสงสารมาก บอกถ้าเราจะปฏิบัติ พุทธโธ ปฏิบัติเพื่อให้เป็นความจริงของเรา เราจะลำบาก เราจะทุกข์ยาก เราจะเหนื่อยมาก เราต้องคัดแปลงตน เราต้องกระเสือกกระสน เพราะเราจะต่อสู้กับกิเลสของเรา แต่การกำหนดจิต ว่างๆ ว่างๆ แล้วเป็นมรรคๆ เป็นมรรคผลนิพพาน

มันเป็นไปไม่ได้หรอก มันเป็นที่ที่เป็นไปไม่ได้ แต่จากนี้ไปมันก็เป็นอะไรที่เราพูด บ่อยเห็นไหม ในปรีชา ในภาคปฏิบัติไง เพราะทุกคนอยากปฏิบัติ ทุกคนอยากเป็นนักปฏิบัติ ทุกคนอยากพ้นกิเลส แล้วก็ไปฟังซีดีกัน แล้วก็ไปจินตนาการเอาว่าเป็นมรรคผลนิพพาน

ทีนี้พอทำอย่างนั้นแล้วทุกคนเชื่อถือ มันมันเป็นไปไม่ได้หรอก เรายินะ เราไม่มีตังค์นี้ เราไม่มีเงินนี้ เราจะไปแลกเปลี่ยนสินค้ามาได้ไหม เราไม่มีเงินนี้ เราจะเอาอะไรไปแลกเปลี่ยน สินค้ามาเป็นของเราได้ไหม ไม่ได้เลย เราไม่มีอริยสัจ เราไม่มีความรู้จริงในหัวใจนี้ มรรคผลมัน จะเกิดขึ้นมาได้ยังไง เอ็งไม่มีสมาธิ เอ็งไม่มีปัญญา แล้วมรรคผลที่เกิด ที่เขาอยู่ย่นมัน เป็น ปัญญา

เอ็งว่า ปัญญาที่เราว่า ไม่ใช่สัจธรรม ไม่ใช่ความจริงว่า ทุกคนก็ว่าเราเป็นคนดีหมดแล้ว ใจ คนไหนบ้างที่บอกเราไม่ดี เราก็ดีหมดทุกคนแล้วละ เราว่า เราว่าไม่ได้ ฉะนั้นถ้าเราว่าไม่ได้ บ๊ีบ ไม่ได้เพราะอะไร ไม่ได้เพราะผู้ปฏิบัติจริงเห็นไหม คูสิ ครูบาอาจารย์เรานี้ กว่าจะทำความ สงบของใจ

หลวงตา ครูบาอาจารย์ ท่านบอกเลย หลวงปู่มั่นเทศน์นี้ ต้องทำความสงบก่อน ต้องทำ ความสงบให้เขาก่อน พอทางนั้นบอกว่า เสียเวลา ทำทรมาน ทำสมาธินี้ลำบากมาก ไม่ต้องทำ เลย แล้วมันแก้กิเลสไม่ได้ ใช้ปัญญาไปเลย นี่ก็ดูจิตเห็นไหม แล้วปัญญามันจะเกิดขึ้นเองเลย แล้วพอรู้ไปแล้วนี้ ทำง่ายๆ ง่ายๆ

เราขอถามกลับคำหนึ่งนะ เขาปฏิบัติกันนี้ ก็แสนคน ง่ายๆ นี่มีใครประสบความสำเร็จสัก คนหนึ่งมั่ง มีใครได้มรรคได้ผลสักคนหนึ่งไหม แล้วถ้าได้ ขอคุยด้วยหน่อยหนึ่ง แต่เขาก็จะบอก ว่า คนนั้นก็อนาคา คนนั้นก็อรหันต์ ขึ้นไปหมดเลย กระแสใจ ไม่เคยเชื่อเลยนะ ไม่เคยเชื่อเลย

ถ้าจะเชื่อนะ เราต้องมีเหตุมีผล เราจะเชื่อนะ แก้วแหวนเงินทองต้องเอามาให้กูดู เพชร นิลจินดา นี่ ต้องพิสูจน์กันว่าเพชรจริงหรือพลาสติกอัด มึงเอาเพชรมานี่มึงเข้าใจผิดว่าเพชร นี่ พลาสติกอัดมานี่ ไสๆ เหมือนกัน แว่ววากว่ากูด้วย ต้องพิสูจน์ด้วย เอ็งว่าเพชร ว่าเพชรนี่ ต้อง เข้ามาท้องตลาดก่อนสิ ให้ทางช่างเขายืนยันว่าอันนี้เป็นเพชร ไม่ใช่ว่าสังคมมึงบอกว่าเพชร มึง จะพูดกันอยู่ในสังคมของมึงได้อย่างไร ว่านี่มรรคผลนิพพาน มรรคผลนิพพาน

สังคมของมึง กับในวัฏวน วัฏวนเป็นความจริงนะ เราไม่เชื่อเลยนะ อันนี้ไม่เชื่ออย่างหนึ่ง แล้วประสาเราที่พูดนี้เพราะอะไร เพราะเวลาแต่ละคนมา ที่ให้แก่ ให้แก่นี้ มันเป็นไปได้ เพราะสมานนี้ยังพูดไม่เป็นเลย

อย่างเช่นเรานี่ อย่างพวกเรานี่ อย่างเบงก์พันเบงก์ปดลอมนี้ใครเอาบ้าง แล้วเบงก์พันปดลอมใครดูเป็นบ้าง เบงก์เก้เบงก์จริงยังไม่รู้เลย แล้วมึงจะมาสอนอะไรกัน แล้วบอกเลย โลกนี้เขาไม่ใช่เบงก์กันแล้ว มึงเข้าร้านไหนก็หยิบฉวยเอาได้เลย ลินค่านั่นนะ เขาให้ฟรี มึงหยิบเอาสิก็เท่ากับปล้น เขายังหัวตายหา

อย่างน้อยมันก็ต้องทำความสงบของใจนี้ เบงก์ทุนไ้ ถ้าจิตสงบเข้ามา เรามีหลักมีเกณฑ์เข้ามา เรามีเงินมีทองขึ้นมาเห็นไหม เราจะซื้อขายแลกเปลี่ยนอะไรก็ได้ ถ้าจิตเรามีหลักมีเกณฑ์ขึ้นมา เราจะทำผลประโยชน์อะไรก็ได้ จิตของเราไม่มีอะไรเลย ว่างๆ ว่างๆ มันเป็นไปได้ พอมันเป็นไปไม่ได้ อย่างเรานี้ตรรกะนี้ ปัญญาเราเกิดได้นะ อย่างเช่น เราเหยียบหนามมานะ ถ้าเราไม่รู้ว่าหนามอยู่ที่ไหน อยู่ต่อไปนะ มันต้องกลัดหนอง มันต้องเจ็บ

ถ้าในหัวใจของคนมีกิเลสอยู่ เป็นไปไม่ได้ว่ากิเลสมันจะยอมสงบนิ่งกับใจมึงตลอดไป กิเลสในใจมึงต้องแสดงออกสักวันหนึ่ง แน่นนอน แน่นนอน

เพราะพอกิเลสมันไหวตัวขึ้นมา มันเกิดมีความสงสัย นี่ๆ ข้อเขียนนี้จะเปลี่ยนไปเรื่อยๆ ธรรมะที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา มันเป็นธรรมะนิยายนะ ธรรมะพระพุทธเจ้า ธรรมะครูบาอาจารย์เรา

หลวงตาท่านเขียนมานี้ ๔๐-๕๐ปี เคยแก้ไข เคยเปลี่ยนแปลงไหมอันนี้เปลี่ยนมันเรื่อยเลย เดียวก็เปลี่ยนใหม่ๆ เปลี่ยนใหม่ๆ ธรรมะอะไรของมึงวะ หลวงตาท่านเขียนมานี้ตั้งกี่สิบปีแล้ว หลวงตาต้องไปแก้ไข เปลี่ยนอะไรตรงไหน พระพุทธเจ้าตรัสรู้มาสองพันกว่าปีแล้วนี่ อริยสัจ เปลี่ยนแปลงไหม อันนี้มันเปลี่ยนมาก็รอบแล้ว

นี่คนไม่คิดนะ คนคิดไม่เป็น ธรรมะความจริง อริยสัจนะ อริยสัจมีหนึ่งเดียว สงสารมากนะ เวลาสงสาร สงสารมาก แต่อย่างที่เราพูดเมื่อเช้านี้ละ โทษนะ กูก็ไม่ไหวแล้วแหละ เพราะมันมาแต่ละคนนี่ โอ้โฮ เป็นชั่วโง่งๆ นะ ต้องคุย ต้องแยก ต้องเยาะ แล้วประสาเรานะ ที่เราพูดนะ

ไม่ใช่อดตัวนะ เรากล้าพูดว่า คนอื่นเขาแยกแยะไม่ออกใจ

กิเลส อุปกิเลส กิเลสคือเขาพังหยาบๆ เราเนี่ย แล้วมันก็จะมีความว่าง โอภาส แสงสว่าง ไสวเนี่ย มันเป็นอุปกิเลส เห็นไหม กิเลสอย่างหยาบก็อย่างหนึ่ง กิเลสอย่างละเอียดก็อย่างหนึ่ง แล้วกิเลสในหัวใจเนี่ย ที่มันลึกลับซับซ้อนเข้าไปเนี่ย มันก็เป็นชั้นๆ เข้าไป ฉะนั้นเวลาจะพูดขึ้นมาอะ ก็ต้องบอกว่า อันนั้นหยาบนะ พังอันนั้นเข้ามาๆ

พอทิ้งแล้วมันจะไปเจออย่างนี้ๆ นี่ๆ ก็ยังเป็นกิเลสอย่างละเอียดคนะ แต่ถ้ามันไม่เป็นนะ พอทิ้งอันนั้นมาปั๊บ ทิ้งจากกิเลสอย่างหยาบมากกิเลสอย่างละเอียดคนะ นิพพานแล้ว โอภาส สว่างไสวเห็นไหม อุปกิเลส กิเลสละเอียดหรือเปล่า อ้าว แล้วถ้าไม่เป็นล่ะ ก็ว่างๆ ว่างๆ ว่างๆ ก็ในโอ่งในไห ในโอ่งในไหก็ว่าง

ใจคนเราธรรมชาติเนี่ยะ มันฟุ้งซ่านได้ แล้วมันก็ปล่อยวางในตัวมันเองได้ ถ้าคนเราเนี่ย ไม่สามารถไม่ปล่อยวางตัวเองได้ คนนั้นตายหมดแล้ว นี่พอปล่อยวางตัวเองนี้ มันปล่อยวางโดยธรรมชาติของมัน หินทับหญ้าไว้ ก็เลสมันอยู่ในใจนั้นไง ไม่ได้พลิกไม่ได้อะไรเลย

แต่ถ้าคนไม่เป็นนี้ มันก็ว่าเป็นอย่างนั้นปึ๊บ แล้วเขียนเป็นตำราไว้ แล้วเราทำแล้วมันก็เป็นอย่างนั้นจริงๆ ถ้าอย่างนั้นมันไม่เป็นความจริงหรือ ทีนี้เพียงแต่ว่าสังคมมันเป็นอย่างนั้น เราทำของเราเถอะ มันก็เหมือนกับว่าในโลกนี้ กรรมมันหลากหลาย แล้วแต่ กรรมของสัตว์มันจะเป็นไป

เราฟังตั้งแต่ที่แรกเลยนะ เราฟังที่เขาพูดมาให้ฟัง เราฟังแล้วมันไม่เข้าแสบเลย มันมีเทศน์อยู่ พูควนไปเวียนมา แล้วมันไม่เข้าหลัก ไม่เข้าหลัก เหมือนเรานี้ อาหารนี้ เวลาทำแล้วมันไม่สำเร็จใส่จานได้สักทีไง ทำอยู่นั่นละ วนไปเวียนมาไง อย่างของเรานี้ ทำกันเสร็จครูบาอาจารย์เห็นไหม ผัดไทย ใส่จานกินได้เลย ต้มยำ อ้าว กินได้เลย

ทีนี้ของมันก็ทำอยู่นั่นละ วนนะ ต้มยำกูก็ไม่เสร็จสักที ต้มอยู่ในหม้อนั่นละ คนอยู่นั่นละ ไม่เสร็จ ไม่เค็ดสักที ไอ้ของเรานี้ออกมา อ้าว ต้มยำเอาไปเลย คนละถ้วยคนละถ้วย แล้วมันก็ไม่ถึงขณะจิตที่มันจบใจ มันสำเร็จเป็นชั้นๆ เป็นข้อๆ เออมีก็สรุปมาสิ แล้วพวกนี้กลัวมาก เราสังเกตที่เขาบอกนี่พระโศดาบันนี่ พิจารณากาย พิจารณากาย พอปล่อยกายเข้า ยกเข้า

พระไตรปิฎกๆ

มันไม่ยอมว่า ต้มยำนี้ออกมาเป็นถ้วย เป็นอย่างไรเง ถ้ามันเอาต้มยำออกมาเป็นถ้วยนะ ถ้ามันเอาแกงจืดมาบอกว่านี้ต้มยำนะ มันก็ผิดแล้วใช่ไหม ถ้าขณะจิตบอกผิด มันผิดเลย ถ้าต้มยำใช่ไหม ต้มยำประกอบด้วยอะไร เห็นไหม มีข่า มีตะไคร้ มีอะไร ต้มยำ อ้อ นี่ต้มยำคือต้มยำ

พอมันเอาน้ำใส่แก้วมาบอกว่า นี่ต้มยำ เอ่อ นี่รู้เลยนะ มันถึงไม่กล้าสรุปไง ไอ้ที่ว่าสรุปไม่สรุปมันอยู่ตรงนี้ เราฟังนี้ เราพยายามฟังนี้ สรุปไหม ถ้าสรุปได้ ไอ้การทำต้มยำถูกต้อง ถ้าไอ้สรุปไม่ได้ หรือมันเอาถ้วยเปล่าๆ มา ในถ้วยนั้นมีแต่แกงจืด ในถ้วยนั้นมีแต่น้ำเปล่า ในถ้วยนั้นไม่มีอะไรเลย แล้วมันบอกว่าต้มยำ

ขณะจิตที่เป็น นี่พระ เวลาครูบาอาจารย์ที่เขาตรวจสอบกัน เขาคูยกัน เขาคูยกันอย่างนี้ ไหนมึงเอาต้มยำให้กูดูดี แล้วเอาต้มยำตั้งเลย ไหนต้มยำ ต้มยำกึ่งมีอะไรบ้าง มีกึ่ง มีตะไคร้มีไหม อ้าว มึงไม่มีตะไคร้ มึงใส่อะไรมาแทนตะไคร้ มรรค ๘ ขณะจิตที่เป็น พับๆๆ เลย ถ้ามันทำต้มยำจบมาไม่ได้ มันไม่มีต้มยำมาให้เราดู ถ้ามึงไม่เอาต้มยำมาให้กูดูนี่ ต้มยำอะไรของมึงนี่มันจืดจืดหายเลย ต้มยำไม่มีรสชาติเลย เคี้ยวเลื่อมๆ

ถ้าไม่เป็นจริง มันจะเป็นอนิจจังอยู่ กุปปกรรม อกุปปกรรม ถ้าเป็นความจริง จะเป็นอกุปปกรรม เป็นต้มยำแล้วนี่ เราจะเอากึ่งในต้มยำเรานี้ ไปล้างน้ำ แล้วไปขายเป็นกึ่งสดอีกได้ไหม อกุปปกรรมไง มันจะกลับไปเป็นอย่างอื่นอีกไม่ได้ กุปปกรรม เอากึ่งมาแช่น้ำ แล้วบอกต้มยำ พอเทน้ำทิ้ง กึ่งก็ยังไม่ได้ทำอะไร กูเอาไปขายต่อได้ อนิจจังไง

กุปปกรรมคือเจริญแล้วเสื่อม สัพเพ ธัมมา สภาวะที่ยังเปลี่ยนแปลง สภาวะที่ยังไม่คงที่ สภาวะที่ยังไม่สรุป สภาวะที่ยังไม่สำเร็จรูป เป็นอกุปปกรรม ถ้าสภาวะที่มันสำเร็จรูปมันเข้าเนื้อ ต้มมันเป็นสำเร็จรูปไปแล้ว มันจะกินมาเป็นอย่างเดิมอีกไม่ได้ เป็นอกุปปกรรม เป็นโสดาบัน เป็นสกิทา เป็นอนาคา เป็นพระอรหันต์ จะแปรสภาพไม่ได้ จะเปลี่ยนแปลงไม่ได้ จะกลับคืนสู่สภาวะใดๆ ก็ไม่ได้ มันเป็นอฐานะ มันจะเปลี่ยนแปลงอีกไม่ได้ ธรรมะคงที่ ธรรมะของพระพุทธเจ้า ธรรมะในอริยสัจใจ

ไม่ใช่ธรรมะนิยาย เขียนไปปีสองปี เปลี่ยนใหม่ ต้องเรียบเรียงใหม่อีกแล้ว กาลเวลามัน

เปลี่ยนแปลง สังคมมันเปลี่ยนแปลง ธรรมะก็ต้องเปลี่ยนแปลงตามไป ไม่รู้ธรรมะของใคร แต่ปัญญาชนไปกันเยอะมาก ถ้าธรรมะจริงๆ นะ ไม่มีการเปลี่ยนแปลง อกุปปกรรม คงที่ตายตัว

แม้แต่พระศรีอริยเมตไตรยก็ยังคงตรัสรู้อย่างนี้ อนาคตวงศ์ อีก ๑๐ องค์ พระพุทธเจ้าในอนาคตก็จะมาตรัสรู้อย่างนี้ ธรรมะมีอยู่โดยดั้งเดิม พระพุทธเจ้าบอกธรรมะมีอยู่โดยดั้งเดิม เราารู้สิ่งที่มีอยู่แล้วเท่านั้น สิ่งนี้มีอยู่แล้ว พระพุทธเจ้ามาตรัสรู้ของมีอยู่แต่พวกเราหาย

ที่ว่าธรรมะไม่ตาย ไม่ตาย ธรรมะมีอยู่แล้วนี่ จิตเราเสื่อม จริง แต่ต่อไปมันเข้ากันไม่ถึงเลย มันไม่มีอำนาจาสนา มันไม่มีบารมี ถ้ามีอำนาจาสนามีบารมี ทำไมพระพุทธเจ้าไปตรัสรู้ธรรมขึ้นมาแล้ว ทอดธุระเลย โอ้โฮ ทั้งๆ ที่เตรียมตัวมาเป็นพระพุทธเจ้านะ มันยังถลกลับขนาดนั้น

แต่เพราะด้วยบารมี ด้วยครู ด้วยอาจารย์ที่ฉลาด แยกแยะ เป็นคนที่ทำได้จริง สามารถเอามาแยกแยะ สามารถเอามาทำให้เราเห็นได้จริง เรายังมีโอกาสมากขึ้นได้ แล้วนี่พอสมัยถึงพุทธกาล หลวงปู่มั่น หลวงปู่เสาร์นี่ เป็นพระอรหันต์ ขึ้นมา หลวงปู่มั่นท่านถึงวางรูปแบบไว้วางไว้ตรงไหน วางไว้ในหนองผือนี้ คอยระวังมากเลย ไม่ให้คนเข้ามากระทบกระเทือนไม่ให้อะไร

นี่ถนอมรักษาละเลย เหตุผลของมันที่จะมีการประพฤติปฏิบัติ ที่จะไม่ให้กระทบกระเทือนเหมือนน้ำในแก้วนี้ ที่มันขุ่น ตะกอนนี้ เราจะถนอมมากเลย ไม่ให้ใครมาชน ไม่ให้ใครมากระทบกระเทือนจะให้ขุ่นตะกอนนั้นมันฟื้นตัวออกมา

ครูบาอาจารย์ที่ท่านเป็นนะ ท่านจะถนอมรักษาลูกศิษย์ ท่านจะดูแลลูกศิษย์ ท่านจะปกป้องลูกศิษย์ขึ้นมา เพื่อจะให้ทุกคนภาวนาเข้าไป เพราะมีครูบาอาจารย์ของเราเห็นไหม หลวงปู่มั่นท่านเป็นอาจารย์เอก เป็นครูเอก เป็นผู้ที่บุกเบิกมา ท่านหล่อเลี้ยงลูกศิษย์ขึ้นมานี้ เป็นกระบวนการ เป็นการฟื้นฟูศาสนาขึ้นมาอีกรอบหนึ่ง

แล้วธรรมะอะไรที่มันมานั่งคุยกัน นั่งเล่นกัน นั่งสุขหัวกัน แล้วว่าตรัสรู้ว่าง่ายๆ นี่ธรรมะเด็กเล่น เพียงแต่ว่ามันมีธรรมะของจริง เป็นแบบอย่าง มีธรรมะของครูบาอาจารย์เราเป็นแบบอย่าง ไอ้ธรรมะของเล่นมันก็เลยมาแอบอ้างกัน ยิ่งเห็นยิ่งสมเพช สมเพช สมเพช

เอวังนาระ